

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évtől
Felirat
Negyedévtől
Egy órára

Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

1000 szavasos petit sorért 5 kr. Nagyobb tájféltől s több z i
Hirdetési alku szerint jutányos aron vetetnek fel. Bélyeg-díj, min
den külön beiktatásért 30 kr.

A Csokonai-kör és a közönség.

Debreczen, április 26.

Debreczen szab. kir. város közművelődési testülete tegnap tartotta nyolczadik évi rendes közgyűlését — halatlán közrészvétlenség mellett: a körnek több mint 400 tagja van és 21-en voltak jelen s így a tagok csak majd a mai lapokból fognak értesülni arról, hogy tegnap közgyűlése volt a körnek s a választmány meg tudta ütni, mert megérezte a létezését annak a hurnak, amely a közönség érzelmeinek alaphangját kifejezi s felsohajtott: Debreczen városának közönsége nem érdeklődik a Csokonai-kör iránt!

Ezt a jelentést a választmány egy 24 órával elébb fogadta el s a főtitkár még korábban fogalmazta meg s ime — pirulva valljuk be — a Csokonai-kör 400 tagja igazat adott nekik, valamenynyien elmaradtak a közgyűléstől. Pedig érdekes dolgokat hallhattak volna, olyanokat, amelyeknek éppen az élőszó adja meg a kellő súlyt s nem segít a dolgon, hogy egy 24 óra múlva három napilap hasábjain szó szerint olvashatják őket a t. tag urak.

Engedjék meg azért nekünk, hogy elmondjuk azokat a benyomásokat, amelyeket bennünk a jelentés felolvasása és a közgyűlési terem ürességének kongása kellett, hátha ezzel módot nyújtunk arra, hogy az elmaradt négyszáz tag úgy érezze magát, mintha ott lett volna a gyűlésen s az a sok ezer lakója Debreczen városának, aki még nem is tag, megilletődjék és belássa hibáját? . . .

Azt mondja a Csokonai-kör választmánya, „hogy a debreczeni társadalom kivétel nélkül igen szívesen fogadja ugyan a körünk által nyújtott szellemi táplálékot, azonban igen jelentékeny részében nincsen még áthatva annak a tudatától, hogy a Csokonai-körhöz hasonló testületek támogatása nem pusztán az általa rendezett előadásoknak — az erkölcsi elismerésnek minden esetre igen tekintélyes mértékét magában foglaló — népes látogatásában áll.”

Érdemes ennél a mondásnál egy kissé megállanunk és részekre szednünk, mert — talán — városunk és intelligenciánk jövője függ tőle. Legelőször is foglalkoznunk kell — elég sajnos, hogy kell! — azzal a kérdéssel, mi és mire való is tulajdonképpen a Csokonai-kör? Foglalkoznunk kell továbbá azzal, vajjon igaz-e a választmány feljajdulása, azaz megteszi-e a Csokonai-kör iránt kötelességét a debreczeni közönség? Végül, ha ez a feljajdulás igaz, foglalkoznunk kell azzal, vajjon mit kell tennie Debreczen

város és vidéke közönségének, hogy a Csokonai-kör választmányának feljajdulását megczáfolja s a körnek jövőjét örök időkre megalapítsa?

*

A Csokonai-kör azért alakult, hogy Debreczen sz. kir. város közönségének szellemi igényeit felolvasások tartása, szavatok, hangversenyek rendezése, valamint társas összejövetelek által kielégítse, továbbá városunkat minden tekintetben vidékének központjává tenni igyekezzék, azaz bevonja egyrészt fentebb vázolt működési körébe a közeli városok és községek intelligenciáját, másrészt gondoskodik arról, hogy a természet és a politikai és társadalmi viszonyok által a műveltség közvetlen forrásaitól elzárt vidéki közönségnek ezen források üdítő vizét legalább másodkézből felolvasásainak s általában működésének a vidékre kiterjesztése által hozzá férhetővé tegye. Ezenkívül — bár nem annyira a nyilvánosság előtt, mint csendes munkálkodás által — szent kötelességének tekinti a hazafias nemzeti, különösen pedig városunkkal és a Hajdusággal kapcsolatos történelmi emlékek, hagyományok és az ezekért lelkesülő szellemápolását, sőt programjába vette az ismeretek és tudományok terjesztésének nagy misszióját Debreczen és környékének lakossága körében, hogy ekként az, akinek nem adatott meg a mód, hogy fiatal korában elsajátítsa az ismereteket, annak elemeihez fejlett korában is hozzáférhessen s akik elsajátították ugyan, de foglalkozásuk gátolja abban, hogy a tőle különböző ismerete és tudományok körében a korhadásait folytonos figyelemmel kísérje, — néhány előadás útján mindezeknek szellemi szükségleteit is kielégítse s ezzel magához emelvén őket is bevonja működési körébe.

S a Csokonai-kör ennek a jeles programnak kétévi működése alatt — tőle telhetőleg — minden tekintetben teljesen megfelelt. Évenként 8—10 felolvasó-ülést tart, melyek mindenkinek van ismertető, szépirodalmi, szavatosi és zeneszáma, nagyon sokszor összeköti estéit társas vacsorával, amely kedélyes összejövetelek minden tekintetben méltók és alkalmasak arra, hogy mind közelebb hozzák a város különböző társadalmi osztályait egymáshoz, továbbá mindazok az alkotások és mozgalmak, amelyek az utóbbi időben Debreczen sz. kir. város és környéke lakosságának elméjét foglalkoztatták, maga mellett látta, sőt legnagyobb részben kezdeményezőül és vezéréként tisztelte a Csokonai-kört. Ime: Az Emlékkert létesítése,

a város utcáinak általános rendezése, az új házszámzás, s legfőképpen pedig a debreczeni **K o s s u t h - s z o b o r** és a debreczeni protestáns egyetem létesítése, mind, mind egytől-egyig a Csokonai-kör választmányában találják erősen álló gyökerüket s megvagyunk győződve, hogy míg ez marad a talajuk, ha lassan is, de biztosan fognak haladni a megvalósulás s fogják ragadni városunkat a magasra emelkedés, a hírnév és dicsőség felé. Ami a legutoljára említett programpontra illeti, arra eddig anyagi eszközei hiányoztak, azonban már a mai napig is sok derék alkotás dicséri benne a mesterét. Hogy többet ne említsünk, csak a Csokonai szülő-és lakóhelyének emléktáblával megörökítése, a Szabolcska Mihály költeményeinek kiadása, a hadházi Földi-emlék létesítése, a Csokonai ereklyék összegyűjtése egytől-egyig olyan pénzállozatokkal járó vállalkozások, amelyek első sorban a körde másodsorban Debreczen városának és vidékének örök dicsőségére szolgálnak.

*

Ezzel szemben mit látunk? Közönyt, nem törődömséget és lassúságot, sőt némely tekintetben szinte ellenszenvet a kör működése iránt, különösen a mennyiben ez a társadalmi korlátok lebontásán fáradozik, vagy mint a választmány mondja: a kör tagjai közül még mindig társadalmi osztályok hiányzanak, holott a Csokonai-körnek egyik célja, mint a hogyan az általában a nemzeti kulturának is egyik legmagasabb feladata: az egységes nemzeti társadalom létesítésének a különböző osztályok közös szellemi életének megteremtése által való előmozdítása.

Erősnek találja talán valaki a szavakat, nem méltóknak a fáradozáshoz, a melyeket egyesek tanusítanak a kör iránt? Tény, hogy e g y e s e k iránt csakugyan erősek; de vajjon nem szolgált-e rájuk az összeség? Hiszen Debreczennek 60000 s vidékének ugyanannyi lakosa közül a körnek mindössze 400 s ezek közt csak 60 alapító tagja van, a kik közül még bizony sokan adósok maradnak a tagsági díjakkal is. De hiszen csak legalább az előadásokra járjanak el. »Egész társadalmi osztályok« folyton hiányzanak. Mi nevének nevezzük a gyermeket. Hiányzik a polgárság, közönyös a tanárság és ügyvédi kar, hiányzik a hivatalnoki kar. Csak a napokban láttuk, hogy egy törvényszéki bíró neje és két bírósági tisztviselő szerepeltek egy olyan ülésen, melyet **S z é l l Farkas**, a kir. tábla tanácselnöke nyitott meg s hiába kerestük

volna a teremben körülbelül 300—400 művelt biró és vasuti tiszt közül csak egyetlen egyet is. A polgárság pedig állandóan és rendszeresen hiányzik. Azt hiszik talán, hogy a többi osztályok tagjai lenéznek? Ne higgyék azt. A Csokonai-körben csak azok jelennek meg a kik csak egy rangot ismernek a társadalomban: a szellemi előkelőséget, az előtt meghajolni pedig már magában is érdem s maga a kör hajt fejet azok előtt, a kik megjelenésükkel ezt az előkelőséget elismerik.

De hiányzik még egy osztály, a melyet szándékosan hagyunk ki a fenti felsorolásból: a g e n t r y és a m á g n á s. Hiába, még mindig ott vagyunk, hogy ezeknek nem a szellemi tehetségek, hanem az emberi és állati lábak versenye az érdekes s — fájdalom — ebben majmolják őket a többi osztályok. Tegnap délután az utcára vetődtem, mikor a löversenyről robogtak haza a kocsi. Száz, meg száz ismert fejet láttam párnáik között, a kik talán egy vagyont vesztek vagy nyertek, szóval tettek kockára egy ló miatt, de a kiknek a Csokonai-kör részére évenként nincsen két forintjuk. Ezt azonban már megszoktam, csak mosolyogtam tehát rajta hogy a lovaikat még önmaguknál is többre tartják, de akkor elszorult a szívem, mikor megláttam azt a sűrű, majdnem áttörbetlen kettős emberfalat, a melyik szájátva bámulta a habzó paripákat s az utána robogó fogatokat. Ez a közönség épen az volt, a mely délelőtt a Csokonai-kör közgyűléséről s a tagkönyvből is hiányzott: polgárok, hivatalnokok, városiak, vasutiak és bírák egyaránt, sőt még tanárokat és ügyvédek is láttam közöttük, a kölcsönkért pénzen kifizetett fiakkerek betöltőiről nem is beszélve! Most már megértettem, miért nem képes sorozatos előadásokat tartani a Csokonai-kör az egyes tudományágokból: mindene hiányzik hozzá: a közönség, apénz, és az előadó egyaránt.

Mi itt a teendő? Fel kell rázni a város közönségét téllenségéből, hogy belássa, miszerint önmaga emelkedik, ha a Csokonai-kör vagyonát és tekintélyét emelni segít. E soroknak épen ez volt a célja, hisszük, hogy nem hangzottak el a panaszai a pusztaban kiáltó szögyánán; azonban magunk sem elégszünk meg ez egygyel, gyakrabban és erősebben is hozzá fogunk még a munkához, ha ennyi nem volt elég.

Legyen Debreczen az ország első városa!

Kohányi Gyula.

A török-görög háború.

Debreczen, április 26.

Meti mellett, Tirnavosz közelében athéni és larisszai hírek szerint Konstantin trónörökös serege pénteken fényes diadalt aratott a török seregen. A trónörökös serege élén harcolt s maga és egész vezérkara igen nagy veszedelemben kerültek. A heves harcban egyszerre neki vágatott egy török lovascsapat és csak hajszálon mult, hogy a görög herceg vezér karával török fogságba nem

esett. Sikertől azonban gyorsvágtaással a tábort elérniök s így megmenekültek. A csata dühöngve folyt tovább a göröggyűk tüze valósággyilkolt, a török lovasok legnagyobb része elesett s a gyalogság is hamar föladata a harcot. A görögök győzelme itt nem alapodott meg, még az nap visszafoglalták a töröktől G r i c o v á l i erősséget, megszállották a közelben levő hegyhatat, visszaverték a török sereg védelmére küldött 350 cserkesz lovast s a török hadat győzelmesen visszaszorították. A Larisszai táborban nagy a lelkesedés s már—már azt beszélnek, hogy a török a veszteség után a Meluna-szorosson át visszavonul Elaszsonába.

Athéni és larisszai táviratok beszéltek ezt mind. A konstantinápolyiak és az elaszsonaiak másképpen beszéltek. Ezek szerint a török óvatosan, de biztosan nyomul előre s övé lesz nemsokára Larissza is. Már hídverő csapatokat is kért Konstantinápolyból, a melyek átsegítsék seregeit a Xeriaszon. Az onn. n jött táviratok, nem osztottak a görögök reményeiben s inkább Edhem basa akciójának ígérnek sikert.

Görög forrásból jövő táviratból tudtuk meg azt a nevezetes hírt, hogy a görögöket Hamdi basa kiszorította Ne z e r o s z b ó l, az Analipszisz határ hegység aljából. Ha ez a hír való, akkor most már a török hadsereg balszárnyának is szabad az út Tesszáliába.

Szombaton a harcztérről végzetes hírek érkeztek. Athéni megbízható hírek a görögök merész vállalkozásának keserves kudarcát jelentik. A görög fősereg kénytelen volt földadni Larisszát, futva menekültek és most Farzelo-znál koncentrálnak. Edhem basa és a török vitézség nagy dicsőségét hirdeti a görög aspirációk e rettenő katasztrófa de a diplomácia meg fog vigasztalódni. A diplomácia tudniillik bekésséget áhítzik és szerinte csakis a görögök győzelme veszélyeztethette volna a világ békéjét. A diplomácia most már nyugtan szöheti tovább békés eselszövéseit. A szegény görög ártalmatlanná lett. Még Ozman Gázira sem volt szükség. Mielőtt megérkezett volna a háboru színhelyére; Edhem basa megtette a kötelességét.

A végső csapást bámulatos hadvezéri kiszámítással mérte Edhem basa az ellenségére. A támadás három oldalról történt egyszerre a melunai szoroson és Tirnavoszon át jött a hadsereg zöme Edhembasával az Olimposz aljáról Nezeroszon és Rapszanin át Derehlig a balszárny Hamdi basával, nyugotról pedig a Zoriga-szoroson át a jobbszárny Hakki basával. A görögök hősiességű csatározások után egyszerre azon vettek magukat észre, hogy nincs menekülés számukra, csak a futásban, mert fölöttük rettenő felkört vonnak a török hadosztályok. Edhem basa most már könnyű szerrel megszállhatja Kalabakát, Trikalát és Larisszát, Tesszália e három fő táborhelyét és ezzel hatalmába ejtheti az egész tesszáliai vasutvonalat Kalabakától és Larisszától egészen le a volói öbölíig. Az epiruszi hadvezér, ugy látszik, szintén helyre üti a csorbát, mely ott a török fegyvereken esett; Pentepigadit visszafoglalta és az Arta folyón, ha hinni lehet a konstantinápolyi jelentésnek, szintén átlépett Tesszáliába.

Fonográf az Olympuson.

A mitológiából tudjuk, hogy Olympus udvarképes hangszerei közé azok a hangszerek tartoztak, amelyekkel a Muzsák mulattatták a halhatatlan Isteneket és a gyarló embereket. Ilyenek valának a fuvola, a pásztorcip, de legkivált a lant, amelyet minden időkre művészeite eszközüvé avatott föl az irodalom.

Hanem hát a legújabb kor irodalma nem éri be ezekkel az egyszerű zeneszerszámokkal s ha a csipős nyelvek azt mondják, hogy manapság a Muzsák a lantpengetés mellett a n a g y d o b o t is kitűnően kezelik; mi viszont azt ujsághatjuk, hogy mostaná-

ban a legmodernebb hangszert, a f o n o g r á f o t is Budapesten fölkarják vinni az Olympusra.

Történt ugyanis a napokban, hogy egyik legelőkelőbb irodalmi egyesületünk oszlopai, a K i s f a l u d y - T á r s a s á g k i ü n d ű e i nagy tanácskozást tartottak, miképp tegyék értékesé és érdekessé a társaság legközelebbi felolvasó ülését?

Versirő leghamarabb akadt; novellista is találkozott, amikor fölmerült egy furcsa indítvány.

A jelenlevők egyike elmondotta, hogy V i k á r Béla, az ismert nevű író mostanában beutazta az országot és beleénekelte a fonográfjába az ország különböző vidékein a legritkább népdalokat. A büvös masina a vadregényes Erdély és a délibábos Alföld drága népdalkincseivel van tele és Vikár hajlandó volna ezt a b e s e s gyűjteményt a Kisfaludy-Társaság publikuma előtt — elverklizni.

— Helyes! kiáltottak rá a dalkedvelő fiatalok... Hm... hm... csóválták meg a fejüket az öregek. S a komoly, megfontolt V a d n a y Károly nem is késett óvast emelni:

— De akárhová legyen az ördögös masina, hallottam én azt, nem valami nagy mulatság azt hallgatni. (Aminthogy igaz is. Szerk.)

B a k s a y Sándor is jobbnak látta, ha a társaság a régi tradíciók g y a l o g ö s v é n y é n halad és nem kísérletezik a fonográfjal, a fiatalabb generáció azonban sehogy sem akarta a ritka műsorszámot elejteni. Végre is abban állapodtak meg, hogy b i z o t t s á g o t küldenek ki, amelynek hivatása lesz meghallgatni a fonográfot, hogy kockázatát nélkül be lehet-e azt vinni a Kisfaludy-Társaságba? A bizottságnak Gyulai Pál az elnöke s a vizsgálata eredményétől függ, hogy udvarképes lesz-e a fonográf — az Olympuson, s az eredmény — ugy látszik — meglepő volt (legalább mi reánk az!) mert mint a lapokból olvassuk, V i k á r Béla a Kisfaludy-Társaság holnaputáni ülésén csakugyan előadást tart a fonográf bemutatásával. Uj módszer a népdalok gyűjtésében, czim alatt. Sok szerenését a masinának és jó egészséget a fűtőknek. Debreczenben tudvalevőleg már megtörtént a dolog a mint azt, annak idején bőven meg is irtuk s amihez épen mai számunkban a Csokonai-kör évi jelentéséből szintén megolvasható — de nem nagy sikerrel, mert a masina nem csattogta csak nyöszörögte a nóákat, — lehet azonban hogy Budapesten ez is másként lesz.

TARKA-ÉLET.

A miniszterelnök ur veje.

— Szabolcsmegye új főispánjáról. —

Debreczen, ápril 26.

Báró F a j l i t s Berchtoldot, a miniszterelnök vejét, ki eddig Torontál vármegye főjegyzője volt, mint már irtuk is, Szabolcs-vármegye főispánjává nevezték ki.

Báró Fajlits urban a szabolcsiak egyszerűen — s z a k e m b e r t n y e r t e k.

Nagybecskerekén a maga szakjában páratlanul állott, a mi nagy szó, mert a nagy becskereki regatta-bálokon megesezt, hogy az ember a 100.000 forintnál is több adót fizető zombolyai gróf mellé került, szemközt pedig egy egészen szegény ember foglalt helyet, a k i c s a k 45.000 forint adóig vitte fel.

Szabolcs új főispánja pedig ebben a társaságban is tekintély volt ö l t ö z k ö d é s d o l g á b a n. Ebben a speciális-ta, mert különösen a m e l l é n y k é p z i az ő tanulmánya tárgyát. A mi Gromon a nadrágok villágában, Fajlits báró épp oly tekintély ott, a hol a mellények teremnek. — Oriási gyűjteménye van ebből a rendkívüli hasznos öltöny-darabból, a melyekről aztán egész esszayeket képes előadni. Ha a szabászti akadémián külön tanszéket nyitnának a mellé-

nyeknek ez kellene rá. Ha pá (pedig hol nukra fog a torontáli A ki főispánnak, rabban — b e n. Ni a melyre n civilizált r Elenben az ködik, könt gálatot a ezimén.

A ru szakember velt és e-z terén iscsot

Van igen kedély szájon foro jeyzünk b

Az ö nábójanal ugyan is közsébeben

— T Gyertyánff lünk mi

— M

öreg ur.

— F

g y é r e

Ebbe

kis indisk

Szabolcs

ellatva eb

A CSO

Tegn

Csokonai-

lését S z

a Csokonai

szegényet

Mindössze

táskánál.

következő

S z

dr. B a k

fels a v

emelkedett

kör elmut

A v

T

Nyel

Csokonai

ros közön

sadalmán

szellemi k

legelőkelő

és hangos

lósítva.

Hog

rákzások

eszközök

megfelelni

előterjesz

ják. Ha n

azt magur

évi je er

tették s

tartjuk.

Egy

azonban

mert ez a

vall, hog

nélkül ig

átal ny

igen jeler

annak a

basonló

nyeknek, ezt a szakmát a szabolcsi főispánra kellene rábízni.

Ha pedig Szabolcsban vannak stréberek, (pedig hol nincsenek?) akkor azoknak hasznukra fog válni egy jó tanács, a melyet már a torontáli stréberek is kipróbáltak.

A ki ugyanis kedvében akar járni az új főispánnak, az forduljon hozzá minél gyakrabban — *toilette-kérdése* kben. Nincs olyan kényes természetű ügy, a melyre ne felelhetne a báró ur, ha egy-egy civilizált mellény felől kérnek tőle ítelet. Ebben az a tisztviselő, a ki rosszul öltözködik, könnyen kaphat majd fegyelmi vizsgálatot a jó ízlés törvényének megsértése címén.

A ruházkozás terén tehát elsőrendű szakember báró Fajlits főpán s mint művelt és cses ember, bizonyára a közigazgatás terén is csodákat fog elkövetni(?).

Van még egy jó tulajdonsága a bárónak igen kedélyes elms ur, a kinek jó tréfái közszájon forognak Torontálországban. Egyet ide jegyzünk belőlük:

Az öreg Gyertyánffynak, Torontál egyik nábobjának, a ki 3—4 év előtt hunyt el, ugyanis igen szép birtokai voltak Gyere községében.

— Tudja-e bátyám, kérde egy izben Gyertyánffyt báró Fajlits, hogy miben hasonlítunk mi ketten?

— Miben, öcsém uram, — kérde az öreg ur.

— Hát abban, hogy mindkettőnknek gyereen van birtokunk!

Ebben az adományban különben van egy kis indiskrezió is... No de se baj, mert Szabolcsban még több ember van gyereen ellátva ebben a tekintetben!

A Csokonai-kör közgyűlése.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, ápril 26.

Tegnap d. e. 11 órakor tartotta meg a Csokonai-kör nyolczadik évi rendes közgyűlését Széll Farkas kir. táblai tanácselnök, a Csokonay-kör elnökének vezetése alatt, — szígyen-tesen csekély érdeklődés mellett. Mindössze 21 szavazat ada ott be a választásoknál. A közgyűlés lefolyása különben a következő volt;

Széll Farkas rövid megnyitója után dr. Bakonyi Samu, a kör főtájkára állott fels a választmány nevében a következő emelkedett szellemű jelentést terjesztette a kör elmúlt évről a közgyűlés elé:

A választmány jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Nyolczadik éve immár annak, hogy a Csokonai kör megalakításával Debreczen város közönsége azt elhatározását, hogy társadalmának irodalmi társaság létesítése által szellemi központot terem, a nemzeti kultúra legelőkelőbb tényezőinek örömeles üdvözletei és hangos szerencse kívánatai között megvalósította.

Hogy a Csokonai-kör a hozzáfűzött várákozásoknak és rendelkezésére álló szerény eszközökkel igyekezett legjobb akarata szerint megfelelni, azt a lefolyt két évi működésről előterjesztett jelentéseink kétségtelenül igazolják. Ha nem mindenben sikerült úgy, mint azt magunk óhajtottuk, annak okát egyik-másik évi jelentésünkben már vizsgálat tárgyává tettük s ez uttal ismételní feleslegesnek tartjuk.

Egy szinte kézzelfogható körülményt azonban most sem szabad elhallgatnunk, mert ez a nem épen örvendetes jelenség arra vall, hogy a debreczeni társadalom kivétel nélkül igen szívesen fogadja ugyan a körünk által nyújtott szellemi táplálékot, azonban igen jelentékeny részében niocsen még athatva annak a tudatától, hogy a Csokonai-körhöz hasonló testületek támogatása nem pusztán

az általa rendezett előadásoknak — az erkölcsi elismerésnek mindenestre igen tekintélyes mértékét magában foglaló — népes látogatásában áll.

Körünk tagjai közül még mindig egész társadalmi osztályok hiányzanak, holott a Csokonai-körnek egyik célja, mint ahogyan ez a nemzeti kulturának is egyik legmagasabb felelőse: az egységes nemzeti társadalmi létesítésnek a különböző társadalmi osztályok közös szellemi életének megteremtése által való előmozdítása.

A Csokonai kör volna városunknak az a társadalmi szervezete, amelynek életműködésében a születés, rang, hivatali és vagyoni állás előkelősége épügy mint az egyszerű közpolgárságnak el kellene a maga helyét foglalnia.

A Csokonai-kör, noha az elismerés minden más jelével bőven elhalmoztatik, még sincsen abban a helyzetben, hogy tagjainak számban is jelentékeny gyarapodásával dicsekedhetnék, pedig az elismerésnek ez volna ama tanubizonyosága, mely a támogatás hatályosabb voltával a viszonzás kétségtelen jeleivel együtt a további működés eszközeit is alkalmas módon szaporítaná. Ugyanezt mondhatjuk az alapító tagok számának alig észlelhető gyarapodásáról is, melyről — fájdalom — szintén nem lehet azt mondani, hogy a társadalom tehetősebb elemei valami nagy készséggel sietnének a Csokonai-kör anyagi felvirágzását előmozdítani.

Mindamellett örömmel jelezhetjük, hogy a mult közgyűlés óta körünk által kifejtett tevékenység nem maradt alól azon a mérték n amelyről előbbi jelentéseinkben volt alkalmunk beszámolni.

A Csokonai-kör az elmúlt évben számot vetett Debreczen központi jellegével és töle telhetőleg azon volt, hogy városunkat társadalmilag is vidékének szellemi központjává tegye. — Ezen törekvés által vezetve — amennyiben a kezdeményezés első évében lehetséges volt — bevonta működési körébe a vidék némely kiválóbb szellemi erőit és viszont kiterjesztette működését a vidékre is. Es élyeiben már eddig is sikerült a vidék több oly jelesének közremunkálását megnyernünk, akiknek fellépését városunk művelt közönsége telkes örömmel üdvözölte.

A dr. Földi János siremlékének és a lakóházán elhelyezett emléktábla leleplezésének Hadház város erős nemzeti érzésű és kulturánk eme dicő emlékü uttorője iránti hálás kegyelettel viseltető közönsége által rendezett kettős ünnepélyén Gyere s Kálmán irodalomtörténeti emlékeszédével és dr. Benedek János ódjával a Csokonai kör is kimagasló részt vett s ez által megfélelő bizonyítékot nyújtott arról, hogy általában és közelebbről Debreczent érdeklő irodalmi jelentőségű mozzanatok felkarolását és az irodalmunk jeles iránti kegyeleti ápolását egyik legfontosabb feladatának tekinti.

Éppen ez vezette választmányunkat azon korábbi elhatározásban, hogy Debreczen nagyjainak születési lak- és halálási helyeit emléktáblával fogja megjelölni. Ezt a határozatot az ezredéves ünnepségek mozgalmas esztendejében nehéz lett volna megvalósítani. A kegyeletes határozat végrehajtásának azonban a folyó évben már mi sem állván utjában ennek a legközelebbi időben való foganatba vételét választmányunk kimondotta.

Körünk mult évi működését nemcsak helybeli és vidéki jeles munkások támogatták. A zorságos néprajzi társaság a Csokonai-kört abban a kitüntetésben részesítette, hogy az összes népdaloknak általa munkába vett rendszeres gyűjtésének általa munkába vett rendszeres gyűjtés során eddig összegyűjtött dalokat úgy szövegekben, mint zenéjükben a közoktatásügyi kormány által e célra vásárolt fonográfon érdemes főtájkára, a jeles ifju tudós Vikár Béla ur utján a körünk által rendezett matiné szíves volt városunk közönségének benemutatni, a miért is a kör részéről egy a néprajzi társaságnak, mint dr. Vikár Béla urnak csak hálás köszönetünket nyilvánít-hatjuk.

Működésünk képet egyébiránt teljes hűséggel mutatják a következő adatok.

Felolvasó ülés tartatott összesen 8 és pedig a Csokonai Vitéz Mihály születésének évfordulóján 1896. november 17-én rendezett vacsorával és tánczezel egybekötött ünnepélyes megnyitó ülés, amelyen Racz Károly zenei nyitánya után a főiskolai énekkar énekelte Csokonai „Dalát a reményhez”, majd Gyere s Kálmán megnyitó beszéde után dr. Öreg János olvasta fel „Tudomány és költészet” című tanulmányát, dr. Benedek János felolvasta Szabolcska Mihálynak legújabb költeményeit, Eötvös K. Lajos adta elő „Elkallódott tehetségek” című rajzát.

1896. december 18-án dr. Tüdös Kálmán felolvasta „A szépségről” irt értekezését, Mándok Béla adta elő Sz. Buda y Etel urnő „Ave Mária” című költői prózáját, Igmandy Miklós elszavolta legújabb költeményeit és a Galánffy Lajos által irt „Humoros apróságokat” olvasta fel Bereczky Lajos.

1897. jan. 29-én Széll Farkas tartott a magyar irodalmat ért fájdalmas vesztesége első hatása alatt Vajda János-ról emlékeszédet, dr. Szántó Sámuel felolvasta „Képek a gyermek szobából” című pedagógiai értekezését, Török Péter mutatta be „Gombafajok” című természettajzi tanulmányát és dr. Varga Lajos adta elő Arany János „Éjjeli párba”-át.

1899 február 14-én volt az a matiné; a melyről már fentebb megemlékeztünk és a melyen dr. Vikár Béla kivül közreműködött Racz Károly az általa szerzett „Csokonai iuduló”-val és B. Ruzsinszky Iona urnő a Racz Károly zenekísérete mellett magyar népdalok előadásával.

1897. február 26-án dr. Kardos Albert mutatott be „Wartburg és Walhalla” cím alatt irt uti és irodalmi képeit, Vértessy Ida kisasszony költeményeit olvasta fel dr. Benedek János, Liszt Ferencz 12-ik magyar rhapsodiá ját adta elő Galánffy Ágnes kisasszony és Kóncz Ákos olvasta fel „Nőkről a nőknek” című társadalmi tanulmányát.

1897. márczius 12-én dr. Barthá Béla ismertette „A magyar nők jogait”, Halami Margit kisasszony adott elő vig szavallatot, Kovácsy Kálmán olvasott fel költeményeket.

1897. ápril 9-én Zala Márk tartott felolvasást az „Iparos dinastiákról”, O. Végb Vilma kisasszony szavallta el „A méh románcz”-át Arany Jánostól, Bekessy Gyula énekelte Dóczy József által szerzett zenéjű és szövegű magyar népdalokat, Bereczky Lajos olvasott fel ifj. Gily Edától „Tárczákat”.

Végül Az 1897 április 23-án rendezett és szintén vacsorával és tánczezel egybekötött ünnepélyes ülésükön dr. Kunos Ignác a M. Tud. Akademia lev. tagja mutatta be „A törökök családi életéről” irt tanulmányát, Ungér Geza ur játszotta hegedün Sahmet ni „Elégiá”-jat Udvarhelyi Géza ur zongorakisérete mellett, Vass Antal urnő adta elő Szécsi Ferencz „Bál után” című monológját és Hirsch Jenny kisasszony énekelte Znojemszky Gyula ur zongorakisérete mellett Dopper Ilka cz operájából a „Románcz”-ot.

Debreczen város művelt közönsége, mint már kiemeltük, ezen előadásainkat mindig tömeges részvételével tüntette ki. A látogatók tulnyomó részét mindannyiszor a hölgyközönség képezte, élénk bizonyoságul annak a finomabb fogékonyságnak, amelylyel magyar hölgyeink a kulturális élet mozzanatait irant viseltetnek és mintegy rokonszenves viszonzással annak, hogy a Csokonai-kör munkálkodásának egyik állandó vonzerejű tényezőjévé tette nemes hölgyeink közreműködését.

Az erkölcsi elismerés mellett ez évben is jelentékeny anyagi támogatásban részesítette körünket Debreczen szab. kir. város törvényhatósága, amennyiben évi 600 frt es-

gélyét ez uttal is rendelkezésünkre bocsátotta. Adományokkal támogatták meg körünket a Debreczeni Első Takarékpénztár és az István gőzmalom Társulat. Fogadják a nemes adományozók körünk részéről hálás köszönetünket.

A Csokonai-kör a kegyelet kötelességeit a múlt évben is híven teljesítette. Debreczen nagy költője iránt, a mennyiben Csokonai Viléz Mihály sirját és szobrát, továbbá Bószörmenyi Róza és özv. Sik Lajosné, kegyes alapítók sirjait ez évben is állandóan gondozta. Részt vett továbbá Kölcsey Ferenc szobrának 1897. április 2-án Nagy-Károlyban végbement leleplezési ünnepén, ahol magát Gèresi Kálmán és dr. Károly Albert által képviseltette.

A kegyelet teszi szomorú kötelességünké körünk egyik megalapítójának, az Emlékkert és a Csokonai szobor egyik legbuzgóbb létesítőjének, K. Tóth Antalnak, továbbá a kör egyik legtevékenyebb működő tagjának, a debreczeni társadalom egyik kiváló alakjának, Sztancsekné Buday Etel uróné és Bodosy Pálnak, körünk és közéletünk vétéran munkásának haláláról való megemlékezését.

Az adminisztráció munkáját 8 választmányi és több bizottsági ülésen végeztük. — Körünk ma már a Kereskedő Társulat elég meg nem köszönhető szivességéből a kereskedelmi Akadémia fényes palotájában kényelmes állandó helyiséggel rendelkezik, melyben már legközelebb kezdetét veendő hivatalos órák alatt a Csokonai-kör dolgaiban mindenkinek készséggel áll szolgálatára körünk anyagi ügyeinek nagyobb fellendülése esetére vettük a Csokonai-ház eszméjének megvalósítását, a mi azonban ez idő szerint, noha a kör 16,915 frt 17 krt feltüntetett vagyoni állása a múlt évvel szemben 458 frt 75 kr. gyarapodást mutat, mégsem sorozható a legközelebb megoldható feladatok közé. Körünknek mindössze 353 rendes és csak 60 alapító tagja van.

Ezekben van szerencsénk a Csokonai-kör múlt évi működéséről beszámolni. A mi erőnktől kilt, azt megtettük, kérjük Debreczen város nemes közönségét, a támogatásnak fokozott mértékével tegye lehetővé, hogy a Csokonai-kör feladatának az eddiginél még sokkal teljesebb mértékben tehessen eleget.

Kelt Debreczenben, a Csokonai-kör választmányának 1897. április 24-én tartott üléséből.

Szell Farkas s. k. elnök. **Bakonyi Samu s. k.** főtitkár.

A választmány jelentése után tudomásul vették a számvizsgáló bizottság jelentését a múlt évi zárszámadás és vagyonmérleg kimutatásáról, mely szerint a pénztárosnak megadták a felmentvényt.

Bergér Jenő indítványozza, hogy ne csak a felmentvényt adja meg a közgyűlés, hanem úgy a pénztárosnak, mint az egész választmánynak szavazzon jegyzőkönyvi köszönetet. Az indítványt egyhangulag elfogadták.

A napirend következő pontja a titkárválasztás volt. Ugyanis a körnek a múlt évben rendszeresített II-titkári állására megválasztott dr. Varga Bálint a fővárosba távozott s helyét a választmány a közgyűlésig dr. Benedek Jánossal töltötte be. A közgyűlés dr. Benedek Jánost egyhangulag választotta meg titkárnak, a ki a választást köszönettel elfogadta.

Elnök jelentette ezután, hogy a választmányból a legrégebben választott 10 tag kilép, továbbá K. Tóth Antal elhalálozott és dr. Balassa József a fővárosba távozott felhívja tehát a közgyűlést, hogy az így megürült 12 helyet titkos szavazás után töltsé

be. A szavazatszedő küldöttség elnökévé Balogh Ferenczet kéri fel s a szavazás idejére a közgyűlést felfüggeszti.

Balogh Ferencz, küld. elnök néhány perc múlva jelenti, hogy beadatott összesen 21 szavazat, amelyből a többséget a következők nyerték meg: a régiek közül Balogh Ferencz, Dóczy Imre, dr. Kardos Albert, dr. Kola János, Komlóssy Dezső, Lengyel Imre, dr. Öreg János, dr. Popper Alajos. Új tagokul megválasztották a kapott szavazatok sorrendjében: Zoltai Lajos, Dicsőfi József, dr. Barthá Béla és Kóncz Ákost.

Ezzel a tárgysorozat ki volt merítve s elnök a közgyűlést berekesztvén, a kisszámú közönség az elnök éltetése közben $\frac{1}{2}$ óra-kor szétoszlott.

Ujdonságok.

*** Hajdúvármegye és a kvóta.** Az ország majdnem valamennyi törvényhatósága foglalkoztak már Heves és Fejér vármegyéknek a kvóta jogtalan felemelése ellen az országgyűléshez intézendő felirataival, még csak Hajdúvármegye nem nyilatkozott meg. Mint most értesülünk ez átiratok a májusi rendes közgyűlés napirendjére ki lesznek tűzve sőt az állandó választmány már legközelebb tartandó ülésén foglalkozni fog azokkal és határoz abban, hogy milyen javaslattal terjessze a közgyűlés elé. Reméljük és el is várjuk az intézőktől, — hogy a mint az ország majdnem összes törvényhatóságai egyértelműleg tiltakoztak az osztrákok eszeveszett követelése ellen úgy Hajdúvármegye is felemeli szavát s nem veszi magára pecso-vics határozatával a szegény bélyegét.

*** Főreáliskola vagy főgimnázium.** A Dr. Pr. L. a Debreczenben a főreáliskolának főgimnáziummá való átalakításáról írván, megemlékezik az ez ügyben kiküldött adhoc bizottság határozatáról is, mely tudvalevőleg Kiss Albert indítványát fogadta el. A nevezett lap erre vonatkozólag többek között ezeket írja: Mi természetesen azt szeretnők, ha főgimnáziumunk mellett a szükséges párhuzamos osztályok mindenütt szerveztetnének, az alsó osztályok mellett esetleg több is. Csak a kigyártatja a megadébreckenikollégiúm hagyományosságát, tekintélyét, eddigiközönségét és vidékeitszolgálhat benne alapul egy virágzó akadémiának is. Mert bizony sajnálattal és aggodalommal tekintünk a pataki főiskola jövődjébe is, meggyőződve lévén arról, hogy a párhuzamos osztályok hiánya miatt előbb-utóbb nagyon össze fog zsugorodni ez a tekintélyes főiskolánk, minthogy az erő és tekintély egyik legfőbb feltétele kétségkívül a nagyobb tömegre való hatásban áll.

*** Jogász matiné s majális.** A mint már jeleztük, a joghallgatók segítő-egyesülete most fogja megünnepelni 25. éves fenállását s ezzel kapcsolatban nagy ünnepekre készül. A jubileumi ünnepség május 9-én lesz, a mikor is d. e. 11 órakor a zenede sztermben matiné lesz a következő műsorról; I-ső rész 1. Elnöki megnyitó. 2. Részletek az egyesület történetéből. 3. Zongora (classicus) gr. Dégenfeld Anna k. a. 4. Ének cimbalom kísérettel Popovics Helén k. a. és Nagy Dezső ur. 5. Zongora és hegedű dur.: Sárváry Adél k. a. és Unger Géza ur. 6. Quartette; dr. Ujfalussy József, Márton Imre, Kövy Lajos és dr. Láng Sándor urak. II. rész: 7. Zongora (magyar); Ábraham Irma k. a. 8. Szavaltat dr. Vass Antalné urnó. 9. Ének, zongora kísérettel; Zivuska Irén k. a. és dr. Láng Sándor ur. 10. Cimbalom: Nagy Dezső. A matiné

után banket lesz a Bika disztermben, melyen a városi közönség is részt fog venni s este pedig befejezetül egy fényes majális a nagy-erdei Dobos pavillonban. A meghívókat még csak a jövő héten bocsátják ki s csak annyit jelzünk meg előre, hogy a matinére jegyeket előjegyezni már is lehet Békés Lajos üzletében s mindenkire nézve pedig majd a meghívó részletes tájékoztatást nyújt.

*** Tanácsülés.** Ma délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöklété alatt rendes tanácsülés volt, a melyen lényegtelen folyó ügyek nyertek elintéztést.

*** Kormánybiztosok az érettségi vizsgákon.** Wlassics Gyula vallás és közoktatási miniszter a mai napon Kiss Áron ev. ref. püspökhöz intézett leiratában a tiszántuli ev. ref. egyházkerület összes gimnasiaiban az írásbeli érettségi vizsgátoakat május hó 17—21-ig terjedő napokra tűzte ki, a mely idő alatt a debreczeni, m-szigeti, szatmári, hódmezővásárhelyi, kisújszállási és mezőtúri főiskolákban folynak le az írásbeli érettségi vizsgák. A szóbeli érettségi vizsgákra pedig — melyek június vége felé fognak megtartatni a tiszántuli ev. ref. egyházkerületben — a következőket nevezte ki kormánybiztosokul: a debreczeni főiskolához: dr. Berty Zoltán miniszteri tanácsos, a budapesti tud. egyetem ny. r. tanárát, — a máramaros szigeti főiskolához Gèresi Kálmán tankerületi főigazgatót, a hódmezővásárhelyi főgimnáziumhoz Farkas József budapesti ev. ref. theol. tanárt, a szatmári főgimnáziumhoz Vamossi Mihály kir. tan. a budapesti ev. ref. főgimnázium igazgatóját, a kisújszállási főgimnáziumhoz dr. Csik Kálmán műegyetemi tanárt és a mezőtúri főgimnáziumhoz Kenesey Bélát, a kolozsvári ev. ref. theologiai fakultás igazgatóját.

*** Villamos óra a nagytemplomon.** A Dr. Pr. L. a nagytemplom restaurálása alkalmából igen érdekes eszmét vet fel. Azt írja ugyanis a nevezett lap, hogy kívánatos volna az általános reperáció kedvező alkalmát felhasználni a villamosóra létesítésére is, minthogy erre különben is tisztességes összeg áll adomány folytán az egyház rendelkezése alatt. A költségeket általában az egyház különösebb megterhelés nélkül fedezheti az e célra felhasználható Székely-Dienes-féle pénztárból, részint a tőkepénztárból, melynek a f. évben is a költségvetés szerint 9500 frt feleslege lesz. Az érdekes és czélszerű eszmét ajánljuk az egyház figyelmébe, mely egyrészt megszüntetné a jelenlegi miserabilisan rossz órajárásokat, másrészt modern oldalával igen jó és czélszerű újítás volna.

*** Pénztárvizsgálat a megyénél.** A vármegye pénztárában a szokásos havi vizsgálatot ma délelőtt tartotta meg az erre kiküldött bizottság, melyben Rásó Gyula kir. tan. alispán elnöklété alatt Pénzes Sándor árvaszéki ülnök, Budaházy Endre főszámvevő és dr. Czegléd Mihály h. t. ügyész vettek részt.

*** Üres állások az ev. ref. főiskolában.** A debreczeni ev. ref. főiskolánál az 1897. július 1-én betöltendő pénztárnoki és könyvezető ellenőri állásokra pályázat hirdettetik a következő feltételek mellett: A pénztárnok javadalmazása évi 1200 frt fizetés és 300 frt lakbér előleges részletekben folyósítva. A könyvezető ellenőr javadalmazása évi 1000 frt fizetés és 300 frt lakbér, évnegyedenként előre folyósítva. Minősítés tekintetében megkívánatik, hogy egy a pénztárnok, mint a könyvezető-ellenőr: ev. ref. vallású és felsőbb tanintézetet, vagy legalább középiskolát, illetve annak megfelelő szakiskolát végzett legyen. A középiskola be-

végzése érettségi vizsgákra
b) A könyvezető-ellenőr
nyitványval
nyekhez a képzés
késztetvél, k
igazolvány és
landó. Mind a
tartozik leten
egyházkerület
értelmében foly
1-én tartozik
nyek f. 1887.
tanács elnöké
küldendők.

*** A megválasztott**
Hajdúvármegye
jélelőit 9 órakor
mében gróf D
elnöklété ülést
12-én tartandó
A holnapi ülés
megye városi
zárszámadását
rá a többi fol
illetve ellátja

*** Eljegyzés**
kir. tartalekos
eljegyezte L
Miksa szatmári

*** A debreczeni**
pénztár évi r
Jenő elnöklété
termében tegn
volna meg, ha
zöny és részve
ellen másutt
diadalmaskod
Jenő elnök m
rekesztette v
hó 2-án délel
tüzvén ki, a

*** Nyugdíj**
gentz János
ezredbeli alez
gálat alapján
való helyezése

*** Szociális**

A Debreczeni
szociális dem
a vasuti á
népes gyüle
egy hires, de
hoztak le E
elnök, magát
választatván
napirend ön
zsef agitátor
hogy Kardos
mertekevel r
izgató meg r
először a p
akarta leszo
nek a népke
valamint a
tokat bevigy
Erdélyi
ban nem em
polgármester
napirendhez
maga 3 óra
nélkül. — T
partot, Z i
renczet, az
elükön B á
az aranybor
ő nepet, a
engedő mun
debreczeni
szat szidia
ami ellen m
lyen tisztel
mért tette
e szereplés
magának az
Érdemes sze
Volt azonban
része s küll
való küzdel
gazdasági n
színekkel s
képessége

végzése érettségi bizonyítvánnyal igazolandó; b) A könyvvezetésben való képzettségét bizonyítvánnyal igazolja. c) A pályázati kérvényekhez a képesítési bizonyítványokon kívül keresztlevelet, katonai kötelezettségre vonatkozó igazolvány és erkölcsi bizonyítvány is csatolandó. Mind a két tisztviselő 2000—2000 frtot tartozik letenni hivatali biztosítékul s az egyházkerület által megerősített szabályzat értelmében folytatandó hivatalát 1897. július 1-én tartozik megkezdeni. A pályázati kérvények f. 1887. május 10-ig a főisk. gazdasági tanács elnökehez Simonffy Imre kir. tanácsoshoz küldendők.

*** A megyei állandó választmány ülése**
Hajdúvármegye állandó választmánya holnap délelőtt 9 órakor a vármegyeháza nagy termében gróf D e g e n f e l d József főispán elnöki ülést tart, a melyen a május hó 12-én tartandó közgyűlés tárgyait készíti elő. A holnapi ülésen az állandó választmány a megye városainak és községeinek 1896 évi zárszámadását vizsgálja felül s ha idő telik rá a többi folyó ügyeket is tárgyalni fogja és illetve ellátja javaslatokkal.

*** Eljegyzés.** H i r s c h Miklós cs. és kir. tartalékos hadnagy építkezési vállalkozó eljegyezte L ó v y Irén k. a. t. L ó y Miksa szatmári papirkereskedő kedves leányát.

*** A debreczeni kerületi betegsegélyző pénztár évi rendsz. közgyűlése**
B e r g e r Jenő elnökléte alatt a vármegyeháza nagy termében tegnap délelőtt 10 órakor tartotta volna meg, ha tudniliik az a bizonyos közönség és részvétlenség, mely az egész intézmény ellen másuttal fennáll, ez alkalommal itt is nem diadalmasodott volna. Így hát B e r g e r Jenő elnök mielőtt megnyitotta volna, be is rekesztette a közgyűlést s arra f. évi május hó 2-án délelőtt 10 órára újabb határidőt tűzvé ki, a jelen volt 8 embert szétosztatta.

*** Nyugalmozott alezredes.** Eddei Draugentz János debreczeni 3-ik honvédgyalogezredbeli alezredesnek, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint rokkantnak nyugállományba való helyezését a király elrendelte.

*** Szocialista izgatások Debreczenben**
A Debreczenben levő nemzetközi forradalmár szocialista demokráta párt tegnap d. u. 3 órakor a vasuti állomás mellett levő népkertben népes gyűlést tartott, a melyre demagógnak egy híres, de jó svádájú szocialista izgató hoztak le Budapestről. K e c s k é s Péter elnök, magát a népgyűlés vezetőjévé megválasztván, megnyitotta azt s a szót a napirend összes pontjaihoz K a r d o s József agitátornak adta át. El kell ösmerni, hogy Kardos a szónoki ügyesség nem kis mértékével rendelkezik s hogy nála ügyesebb izgató még nem volt Debreczenben. A szónok először a polgármesteri végzésnek azt a részét akarta leszólítani, mely a nőknek és gyermekeknek a népkertbe való belépését megtiltotta, valamint azt sem engedte meg, hogy a botokat bevigyük magukkal a m u n k á s o k. E r d é l y i István rendőrfogalmazó azonban nem engedte kritika tárgyává tenni a polgármesteri végzést, a mire a szónok a napirendhez kezdett. És aztán beszélt egymaga 3 órától fél 6-ig minden megszakítás nélkül. — Támadta a néppártot, a kormány-pártot, Z i c h y Nándort, K o s s u t h Ferenczet, az osztályuralmat, a hatalmon ülőket, élükön B á n f f y Dezsővel, a pénzeszsákokat, az aranyborjút a bourgeois és magasztalt az ó népet, a csöcseléket, a buta, jogait eltiporni engedő munkásokat. Megtámadta a sajtót, a debreczeni újságokatt egy negyed óra hosszúságú szidta őket, elnevezvén b é r i r ó k n a k ami ellen mi csak azt hozzuk fel, hogy a mélyen tisztelt elvekért harczoló agitator ur miért tette hát zsebre azt a 15 frtot, melyet e szereplésért kapott s minek fizetette meg magának az utiköltséget a különben jobb sorsra érdemes szegény debreczeni munkások álléreiből. Volt azonban beszédének elég értelmes és okos része s különösen az általános választói jogi való küzdelmet és a munkások politikai és gazdasági nyomoruságos helyzetét festette élénk színekkel s ügyes szónoki fogásaival, előadó képességével, elmés, de gyakran drasztikns

hasonlataival a mintegy 500 főre tehető tömeget igen fellelkesítette. Beszédének fontosabb része az volt, midőn kijelentette, hogy a központ úgy intézkedett, hogy az aratási sztrájk ne ez évben, csak jövőre törjön ki, amikor a tót napszámokat is remélik megnyerni eszméiknek. Majd a május elsejének megünneplésére izgatva a munkásnépet, amelyet ha lehet t ö r v é n y e s k o r l á t o k k ö z t, ha nem, azok figyelembe vétele nélkül is ünnepejenek meg. Vonuljanak ki a szabadba, ha lehet rendesey, ha nem rendetlenül. A szocialdemokrácia éltetésével fejezte be beszédét. Végül megalakították a munkás önképző egyletet, amelynek már belügyminiszterileg jóváhagyott alapszabályai vannak, a beiratkozást 2 kéral meg is kezdték. A népgyűlést a munkás »M a r s e i l l e s« elneklése vel akarták befejezni, de azt a rendőrség nem engedte meg és s z é t o s z l á s r a s z ó l i t o t t a f e l ő k e t. — Azután rendben eloszlottak. Este a Frohner szállodában az agitator tiszteletére baokett is volt. — Mi az ilyen és ehhez hasonló szocialista izgatásoktól nem feltjük a mi józan népünket, de azért kívánatos, hogy a rendőrség ébren legyen nehogy május elsején szocialista tüntetések színhelye legyen Debreczn.

*** Árvaügyi bizottsági ülés.** Az ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága a debreczeni ev. ref. egyház tanácsstermében április hó 27-ik napján d. u. 5 órakor ülést tart. T á r g y : folyó ügyek.

*** Új magyar állampolgárok.** A belügyminiszter ma küldötte le a polgármesteri hivatalhoz G o r r i e r i Adolf és G o r r i e r i Jenő honosítási okiratait, kik eddig olasz állampolgárok voltak, de ezzel megnyerték a magyar honosságot. G o r r i e r i Adolf lapunk a »D e b r e c z e n« törde-15je. Az új állampolgárok a napokban teszik le a honosítási esküt S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester kezébe.

*** Adományok a bölcsészeti fakultásra.** K i s s Aron püspökhöz ma a bölcsészeti fakultásra a dunántuli ev. ref. egyházak közül a következők küldöttek adományokat: a kiliti egyház 50 frtot, a nagy-szokolyi 100 frtot, a felső-ireghi 100 frtot, a ságvári 100 frtot, a köröshegyi 100 frtot, A pénzeket a kollégium pénztárában helyezték el.

*** Eljegyzés.** B a u e r Lajos, a debreczeni színház szereposztója eljegyezte B o l d o g Zsuzsikát, özv. B o l d o g h Józsefné szeretetreméltó leányát.

*** Adomány a Matkó családuak.** Említettük volt már lapunkban, mikor egy szives adományukat köszönettel nyugtáztuk, hogy a főiskolai jogászfiság körében dr. B a r t h a Béla jogtanár felhívása folytán a szerencsétlen család javára gyűjtés indult meg. Örömmel jelentjük, hogy alig nyilt meg a szorgalmi idő, már is újabb eredményéről számolhatunk be a gyűjtésnek. A mai napon ugyanis S z e n t h e Kálmán joghallgató ur, mint a ki a gyűjtést a főiskolában vezeti, a 79 sz. a. felsorolt adományok végösszege fejében újabb 5 frt 02 krt adott át szerkesztőségünknek, melyet a II ker. rendőrkapitányság utján eljuttatunk a szerencsétlen családhoz.

Színház.

Keresd a szived. K o m j á t h y igazgató szombaton és vasárnap este a bér-
lőknek mutatta be dr. J ó k a i Mór sentimentális színművét. — A közönség azonban tekintettel az előrehaladott szezonra — félig töltötte meg csak a nézőtér s a jelen voltak is változó érzellemmel fogadták a darabot. Az előadás keretéből különösen K o m j á t h y és n é, S z a b ó Irma, K o m j á t h y és S z i k l a y váltak ki, de a többiek is megtettek minden lehetőt.

Debreczeu a holdban. Tegnap d. u. népelőadásul ez idényben utoljára Than Gyula látványossága »Debreczen a holdban« került

színe. — A közönség nagyobb érdeklődést tanúsított ez iránt, mint a »Keresd a szived« esti előadása iránt s szépen megtöltötte a színházat s gyakorta felhangzó tapsviharral jutalmazta az előadókat. A szereplők között a társulatnak több új tagja is volt.

Az utolsó hét műsora. Ma este újra S o m l ó (Schaitl) Emma, a kedves művésznő vendégszerepel színházunkban a »Sárga csikó« népszínműben. Holnap este lesz S u g á r Arankának, a primadonnának második és a pótszezonban utolsó fellépte a »Hoffmann meséi«, Offenbach e remek operettjében, a melyben Stella, Olympia és Antonia hármas szerepét játsza. Szerdán és csütörtökön a »Négy évszak« H e v e s i József és H e t é n y i Béla 4 felvonásos drámai idilljének bemutatója lesz, a melyet a nemzeti színházban nem régen nagy sikerrel adtak elő. A színtársulat pénteken, e hó 30-án vesz tőlünk búcsut az »Erdő szépé«-ben, Feuillet Oktáa hatásos színművében s azután megkezdí nyári vándorutját.

Táviratok.

Saját tudósítónk távirata.

Budapest, április 26.

A király Oroszországban.

Budapest ápril. 26. (A Debr. ered. táv.)
Ferencz József királytegnap este Otó főherczog kíséretében Bécsből Pétervárra elutazott. A király fényes kíséretében vannak G o l u c h o w s z k y, P a a r, B o l f r á s grófok és báró B e c k vezérkari főnök, akik szinte mindnyájan a Miklós czár vendégei lesznek.

A győztes törökök.

Bndapest, apr. 26 (a Debr. ered. táv.)
A győztes törökök, E d h e m pasa vitézei, a török lovasság tegnap délben már egészen kiürítették a görög katonaságtól Larisát, melyből a görög seregek futva menekültek, ezzel a görögök eme fontos hadi állomása egészen török kézbe került.

Békéltető nagyhatalmak.

Budapest, apr. 26 (A »Debr« ered. táv.)
Az athéni negykövetek kijelentették a görög-kormányának, hogy közbenjárnak görög és hogy Törökország között ha Görögország megígéri mindenesetre elfogadja a hatalmak által megállapított feltételeket.

A görög kormány azonban elhatározta, hogy a harczot folytatja még nagyobb erélyvel s v é d e k e z i k az utolsó katonájáig. A lildiz-kioszkban! azonban azt hiszik, hogy a törökök még néhány döntő győzelme után a görögök maguk fognak felkérni egy barátságos nagyhatalmat a közbenjárásra. De ha a görögök még tovább is makacszkodnak a törökök sem lesznek addig kimélettél míg össze nem törték teljesen a vitézkedőket.

Püspök felszentelés.

Budapest, ápril 26. (A Debr. ered. táv.)
I v á n k o v i c s János püspököt tegnap szentelték fel Kalocsán nagy ünnepélyességek mellett. W l a s s i c s üdvözlő táviratot küldött.

A debreczeni lovar egylet közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, április 26.

A debreczeni lovar-egylet a tavaszi lovar-egylet a tavaszi löverseny alkalmából szombaton f. hó 24-én tegnap délután 6 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését a városháza nagy tanácstermében Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöke alatt.

Jelen voltak: Simonffy Imre kir. tan. polgármester, gr. Degenfeld Imre, gróf Szapáry György, Magyar Kossza Béla, Inkey Antal, Komlóssy Artúr v. főjegyző, Király Gyula tanácsnok dr. Medve Zoltán főispáni titkár, gróf Nemes János, Horthy Zoltán, Horthy István százados, gróf Somssich Béla, gróf Pejačević Albert, Liptay Béla, Szabó Kálmán v. jegyző egyl. tagok és Engeszer József titkár.

A múlt közgyűlés jkve felolvastatván, meghítesítik A miniszterileg jóváhagyott új alapszabályok bemutatásával, a tagoknak megküldeni határozatott.

Az egylet két elhunyt régi tagja néhai gróf Degenfeld Gusztav és Kiss Sándor emléke jegyzőkönyvben örökített meg. Szavazgatók a m. 1896-ik évre gr. Degenfeld Imre és Marton László felkérésnek. Az 1896. december 31-ki zárszámadás alapján az 1897-re készített költségvetési iránymutatást, melynek az egyenleg 4862 frt 98 kr. összeget tüntetett elő. Szentesi királyi Tivadar és Szikszay Gyula uraknak az egylet irányában kifejtett előzetesükért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott meg.

Az egyletbe 4 új tag belépése tudomásul vétetik és a tagdíjak mikénti bevétele iránti indítvány elfogadtatván, a titkár ezen módosított eljárással megbízott.

Következett az új alapszabályok értelmében az 5 igazgatósági tagnak 3 évre megválasztása. Közfelkiáltással megválasztottak igazgatósági tagokká: Simonffy Imre kir. tan., Debreczen sz. kir. város polgármestere gróf Degenfeld Imre, gróf Szapáry György, báró Harkányi Andor és Steinfeld Mihály — s az igazgató-ágnak alakulás végett egybehívásával eddigi elnök: Simonffy Imre polgármester bizatott meg.

A közgyűlés befejezése előtt Komlóssy Arthur városi főjegyző üdvözli az újonnan megalakult igazgatóságot és sikert kíván az egylet érdekében kifejtendő munkásságához. Ezzel Simonffy Imre elnök megköszönve a tagok érdeklődését s azt jövőre is kérve a közgyűlést esti 1/3 órakor berekeszti.

Tavaszi löversenyek Debreczenben.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, április 26.

Szombaton és vasárnap zajlottak le Debreczenben a tavaszi löversenyek, mely alkalomra az ország legkitünőbb sportsmanjei városunkba seregltek.

A déli és esti órákban zajos élet az utcákon, remekbőknél remekbő fogatok vagtatói tették élénkkel a várost. A két napon keresztül tartott versenyekről tudósítónk a következőt írja:

Az első nap.

Az első nap már délután 1 órakor megindul a népvandorlás a löversenyter felé, ahol a versenyek kezdete 2 órára volt hirdetve. A hűvös idő k-sé viszatartotta a publikumot, mindazonáltal a löversenyek szokott közönsége ezúttal sem maradt el. A versenyek majdnem mind simán folytak le. A favorizált lovak legnagyobb része bejött, kivéve az első

versenyben, hol a 'tul favorizált Dogaresse-el szemben outsider a Bunkó volt. Azoknak, kik a Bunkóra raktak szépen is jövedelmezett a totalisateur: 2 frta 45 forintot fizetett. Ez volt az első nap szenzációja.

A bírák emelvényén ifj. gróf Nemes János és Simonffy Imre kir. tan. polgármester foglaltak helyet. Körülöttük ott voltak gróf Degenfeld József főispán, gróf Degenfeld Imre, br. Harkányi Andor, gróf Szapáry György, Horthy Zoltán, gr. Batthyány Elemér, Chernel György, Geist Gáspár, Gencsy Albert, br. Podmaniczky Géza, Biró Kálmán ezredes, Komlóssy Arthur főjegyző, Király Gyula, Vecsey Imre tanácsnokok, Stahl Géza főmérnök, Vegh Gyula t. b. főkapitány, K. Tóth Mihály kapitány, a honvédszázár, a közhadseregbeli tisztikar s még számosan úgy városunk mint a vidék előkelősége közül.

A jelenvolt díszes hölgy koszoruból tudósítónk a következőket jegyezte fel: gróf Degenfeld Ottóné, Biró Kálmán ezredesné, özv. Gerson Ödönne, Mayer Emilné, Rotschnek V. Emilné, Berger Jenőné, dr. Balkányi Edéné, Erber Vilmosné, dr. Kemény Mórné, Bekény Peterné, Bekéssy Lászlóné, Medve Kálmáné, gróf Bethlen Sára, Steinfeld Mihályné, Katz Mihályné, dr. Kalmár Barnáné, Fried Emilné, Kardos Lászlóné, Miskolczy Lajosné, Varga Ferenczné, Konez Emilné, Antal századosné, Muharossy állatorvosné, dr. Szentpály Benőné. Ledig Dezsőné, Szücs Mihályné, özv. Buzás Elekné, Szabó Sándorné, Berger Vilmosné, Szakolczay Jánosné, Ormódi Vilmosné, Mandel Mórné, Stern Peterné, Kallay Istvánné, Villám Jánosné, Boczan Elekné stb. stb.

Kisasszonyok: Degenfeld Anna és Mária grófnők, Bobory Margit, Miskolczy Eta, Gerson Adrienne, Mayer Olga, Rotschnek Róza, Bekény Ilona, Erber Margit, Bekéssy Berta, Katz Irén, Fried Eta, Berger Margit, Kemény Klára, Kardos Ilona, Varga Irén, Antal nővérek, Szücs Viola, Buzás Böke, Bosznay Gabriella, Muharossy Irén, Szakolczay nővérek, Katz Jolan, Mandel Olga, Stern Maresa, Faragó Ilona (N. Váradi), Zalai Augusztá, stb. stb. Kevéssel két óra után vette kezdetét a verseny. Az egyes versenyek lefolyása a következő volt:

I. Nyeretlenek eladóversenye. 1000 korona a győztesnek. 200 korona a második lónak. Távolág 1600 méter. Futottak a következő lovak: Alamizsna tulajdonos Chernel György, lovagolta gr. Pejačević Albert; Dogaresse, tul. gr. Degenfeld Imre, lovag. Horthy István; Treacherous tul. Jarmy J., lovag. Antal Miklós; Bunkó, tul. Liptay Béla, lov. Horthy Szabolcs. A favorizált lo Dogaresse volt. Első lett orrhosszal Bunkó; második Dogaresse. Totalisateur: 2: 45.

II. Debreczen sz. kir. város díjja. 100 drb es és kir. arany, melyből 90 arany a győztesé és 10 arany a második ló. Távolág 1400 méter. Futottak: Tanczos, tul. Geist Gáspár, lov. Kreuzbruck Z.; Pásztor, tul. Merhal Ernő, lov. gr. Spannocchi Leo; Makacs, tul. br. Szentkereszthy Pál, lov. Szentkereszthy J. báró. Elsőnek 2 lóhosszal bejött Makacs, második Tanczos, Totalisateur: 2: 9; helyre: 5: 24.

III. Hortobágyi díj. 1200 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. Távolág 1600 méter. Futottak: Mujkos, lov. tul. gr. Bavorovsky József; Tömörd, tul. Chernel György, lov. gr. Pejačević Albert; Verbung, tul. Geist Gáspár, lov. Kreuzbruck Z.; Larma, tul. Jarmy József, lov. Antal Miklós; Vadorzó, tul. Merhal Ernő, lov. gr. Spakochi Leó. Első 3 lóhosszal Verbung, második Tömörd, harmadik Mujkos. Totalisateur: 2: 4; 5: 11.

IV. Eladóverseny. 1000 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. Távolág 2400 méter. Futottak: Piros, tul. Geist Gáspár, lov. Kreuzbruck Z;

Béla, tul. Liptay Béla, lov. Horthy Szabolcs; Joujou, II, tul. Scholtz Béla, lov. Zalai Arthur. Szentkereszthy J. Béla mindjárt az első fordulónál kitört; Joujou II. a harmadik kanyarulatnál felbukott, ledobva lovasát is. A két megfűtő ló között fantartva első Piros lett. Totalisateur 2: 3; 5: 8.

V. Sz. Györgyi akadályverseny. 1200 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. Távolág 4000 méter. A nevezett 8 ló közül csupán a Geist Gáspár Rémes II, je állott elő s így a walkover verseny volt.

VI. Eladóverseny. 1000 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. Távolág 3200 méter. Futottak: Mester, tul. Geist Gáspár, lov. Kreuzbruck Z.; Tanczmester, tul. Merhal Ernő, lov. gr. Spannocchi Leó. Tanczmester az utolsó fordulónál elmaradt, könnyen lett első Mester. A versenyek kevéssel 5 óra után értek véget.

Második nap.

A löversenyek második napja majdnem még annyi publikumot csalt ki, mint előtte való nap. A mai versenyeknél sem fordult elő valami nagyobb esemény, csupán a III-ik, az eladóverseny hozott meglepetést, mikor Dogaresse, Mátka és Renátával szemben Feleség győzött. A totalisateur itt 2 re 38, 5-re 96 frtot fizetett. Az elegáns és díszes hölgy publikum ma is képviselve volt. Ott voltak: gróf Degenfeld Ottóné, Biró ezredesné, özv. Gerson Ödönne, Mayer Emilné, Rotschnek V. Emilné, Berger Jenőné, dr. Balkányi Edéné, Erber Vilmosné, dr. Kemény Mórné, Bekény Peterné, Bekéssy Lászlóné, Medve Kálmáné, gr. Bethlen Sára, Steinfeld Mihályné, Katz Mihályné, dr. Kalmár Barnáné, Fried Emilné, Kardos Lászlóné, Miskolczy Lajosné, Varga Ferenczné, Konez Akosné, Antal századosné, Muharossy állatorvosné, dr. Szentpály Benőné, Ledig Dezsőné, Szücs Mihályné, özv. Buzás Elekné, Szabó Sándorné, Berger Vilmosné, Szakolczay Jánosné, Ormódi Vilmosné, Mandel Mórné, Stern Peterné, Kallay Istvánné, Villám Jánosné, Boczan Elekné stb. stb.

Kisasszonyok: Degenfeld Anna és Marta grófnők, Bobory Margit, Miskolczy Elza, Gerson Adrienne, Mayer Olga, Rotschnek Róza, Bekény Ilona, Losonczy Margit, Erber Margit, Bekéssy Berta, Katz Irén, Fried Elza, Berger Margit, Kemény Klára, Kardos Ilona, Sz. Szabó Lenke, Varga Irén, Antal nővérek, Szücs Viola, Buzás Böke, Muharossy Irén, Szakolczay nővérek, Katz Jolan, Mandel Olga, Stern Maresa, Faragó Ilona (Nagyvárad), Sárvay Adél, Jakabovits Etelka, Hartstein Róza, Király Juliska és Róza, Joó Irma, Ledig Irma stb.

Az egyes versenyek lefolyása a következő volt:

I. Nyeretlenek verseny. 1000 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. Távolág 1200 méter. Futottak: Gamina tulajdonos Chernel György, lovagolta Pfeiffer N: Maritta. II. lovagolta tulajdonos: Larma tul. Jarmy József, lov. Antal Miklós hadag: Béla, tul. Liptay Béla, lov. Horthy Szabolcs a Béla II. lov. Kreuzbruck Z.; Őszi róza, tul. gr. Pejačević János lov. Pejačević Albert: Larinet, tul. Rohoczy Lőrincz, lov. gr. Spannocchi Leó. Első 1 lóhosszal Őszi Róza, második Béla II. harmadik Maritta II.

II. Totalisateur-verseny. 1500 korona a győztesnek, 200 korona a másodiknak, Távolág 2400 méter. Futottak: Mujkos lov. tul. gr. Baworw-zky József; Tömörd, tul. Chernel György, lov. Pejačević Albert; Petur Geist Gáspár tul. lov. Kreuzbruck Z. Első Petur két lóhoz, második Tömörd. Totalisateur 2: 3, 5: 9.

III. Eladóverseny. 1000 korona a győztesnek, 200 korona a másodiknak. Tav. 1900 méter. Futottak: Feleség, tul., Chernel György lov. Pfeiffer M: Dogaresse, tul. gr. Degenfeld Imre, lov. Horthy István; Grenata tul.

Jankovich Jenő,
Bunkó, tul. Liptay Béla, lov. Horthy Szabolcs;
Mátka, tul. br. Szentkereszthy Pál, lov. br. Szentkereszthy J. Béla mindjárt az első fordulónál kitört; Joujou II. a harmadik kanyarulatnál felbukott, ledobva lovasát is. A két megfűtő ló között fantartva első Piros lett. Totalisateur 2: 3; 5: 8.

V. Sz. Györgyi akadályverseny. 1200 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. Távolág 4000 méter. A nevezett 8 ló közül csupán a Geist Gáspár Rémes II, je állott elő s így a walkover verseny volt.

VI. Eladóverseny. 1000 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. Távolág 3200 méter. Futottak: Mester, tul. Geist Gáspár, lov. Kreuzbruck Z.; Tanczmester, tul. Merhal Ernő, lov. gr. Spannocchi Leó. Tanczmester az utolsó fordulónál elmaradt, könnyen lett első Mester. A versenyek kevéssel 5 óra után értek véget.

KÖZBUDAPEST

A készaruüzlet

Büsz	Ó
Bánsági	0
"	"
Tiszavidéki	0
"	"
Pestvidéki	0
"	"
Fehérmegyei	0
"	"
Bácskai	0
"	"
Észak magy	"
"	"

Rozs elsőrendű
" másodrendű
Árpa takarmány
" égetni való
" serfűzdei
Zab
" Tengeri búza
" más nevelés

Rapce búza

Köbány

(páronként 2)

260 kilogramm

könnyű (páronként 53)

Sertés

napján volt

hónap 23-ik

hónap 23-ik

1897 április

készletben 20

rányzata la

Budapest

rencyvárosi

fővárosi kon

21-éről: E

littatott

vidékre 38

—Na a piá

—55 fr. 25

malaczok 38

ulyban 55—

CSARNOK

Egy detektiv regénye.

— **Ottolengui Rodrigótól** —

— A Debreczeni sajtó fordítása —
(Folytatás.)

— Mitchel, folytatta Randolph most még hevesebben firtatva tovább a dolgot, fogadni mernék, hogy te Miss Remsennek nemcsak egy pompásabb rubint is adhatnál még, de még a regit is képes volnál neki visszaadni.

— Magam is úgy remélem, hogy még valamikor igen, — hangzott a nyugodt válasz.

— Te nem értettél meg. Mert úgy vélekedtem, hogy a te filadelfiai betűszéded csupán komédiázás volt, mert titokban itt voltál s magad csendelt el a követ.

— Igazán? De miként jutottál e hallatlan feltevésre?

— Mert azt hiszem, hogy te így próbáltad megnyerni a fogadást. Más nem is huzhatta volna ki a hajtút a Miss Remsen hajából, mert másként aligha türte volna hallgatag ezt el.

— Kedves Randolph, nagyon elienemre van, hogy te Miss Remsent minduntalan belevonod a társalgásba, különösen czélzásaid türhetetlenek, melyekkel mindenáron czinkostársamul akarod tenni. Már megbocsáss, de így nagyon rosszul szórakoztatod a vendégeidet.

— Oh öreg barátom, csak semmi harag, nem akartalak én sérteni, ha úgy tetszik, beszéljünk akkor másról.

Most elhallgattak mindnyájan s Randolph épen nem tudta, hogy miként terelje a társalgást a kívánt tárgyra. Azt hitte, hogy még idáig semmit sem kapart ki, Barnes ellenben a Mitchel szavaiból és beszédmódorából már következtetett, hogy Mitchel bármily szerepet játszott is, Miss Remsen nem volt részes benne. — De szinte nagyon érdekelte, hogy reáfordul-e még a beszéd a rubinköre, amiből talán nem is lett volna semmi sem, ha Thaurét maga újból reá nem tért volna e kérésre.

— Már megbocsásson Mr. Mitchel, szólott de ama megjegyzésével, hogy ez a rubint nem olyan közönséges rubint, mint a többi más rubint, valóban engemet is kíváncsian felizgatott, Nagy hálára köteleznék, ha elmondaná e kö történetét, felteve, hogyha ez elbeszélés nem lesz terhére.

— Jól van tehát — felelte Mitchel rövid szünet után. Nem szívesen beszélék ugyan, de önnel szemben mégis kivételt teszek. E kö története a Mózes feltalálásával kezdődik, a kinek a hagyomány szerint a Faraó leánya ajándékozta ezen rubint, Egy második hasonló drágakő még volt a Faraó kincses házában, de csak ünnepi alkalmakkor viselte azt. A zsidók kivándorlásával a kö is kivándorolt Egyiptomból s ezidőtől sok századokig semmi érdekesebb nem történt vele. — A főpap a templomban őrizte s az utódai úgy örökölték a vidékekről ivadékra. Majd Jeruzsálemet elfoglalván a rómaiak, a kö a római vitézek kezei közé került s az ók révén Caesarhoz, a ki azt Kleopatrának ajándékozta, még pedig a legkülönösebb módon juttatta el hozzá.

— Előleges megbeszélés után egy galambocskanyakára kötötte azt, amely avval a Kleopatra palotájába repült. — Kleopatra már palotája erkélyes tetején várta a szárnyas követet és midőn innét látta, hogy a galambot egy sólyom üldözőbe vette, megparancsolta a mellé álló ijjásznak, hogy menten löjje le a sólymot. Az ijjász azonban a rabló helyett a galambot találta el, mely véresen, holtan esett a királynő lábai elé. A királynő leoldta a követ, mely vérral volt borítva s mely ezidőtől mely vörös színben játszott. Azt hiszem, a Kleopatra további történetét mindnyájan ismerjük, sőt nagyon is jól ismerjük, hanem egy kis eseményt mégis felemlitek e változatos életből. Egy egyiptomi lelkész vad szenvedélyre gyuladt iránta, sőt oly vakmerő volt, hogy egy nap meg is vallotta szerelmét a királynőnek.

A királynő kikaczagta s kérdezte, hogy aztán cserében mit helyezhetne a királynő lábai elé? A kétségbeesett pap azt mondta, hogy az életét. — Az életed már ugyis az enyém, — mondotta a királynő még jobban felindulva, de különben ti papok azt mondjátok, hogy mindenhatóok vagytok. Hogyha a nagy rubint követemnek a párját megszerzed nekem, akkor talán még meghallgatlak. — Nagy meglepetésére azt felelte a lelkész: — Ezt megtehetném, ha merészném. Mert ez a te követ, most csak a régi gazdjához került vissza, mivel már régen ez előtt a Faraók kincse volt, a kinek meg volt ennek a párja is, hanem azt a nagy Ramsessel eltemették. — Kerítsd elő — felelte Kleopatra, inkább parancsolva, mint kérve. A pap félve, reszkette lopózott a pirámishoz és ki is lopta onnét a követ. De midőn azt a királynőnek átnyújtotta, ez rendkívül felindult. — Hát azt hiszed, bolond vagyok? így kiáltott reá. Azt hiszed, hogy ez a halavány kö párja az én követemnek? — Mire a lelkész magyarázni kezdte, hogy az csak a galamb véretől sötétedett így meg. — Úgy? — kiáltotta a királynő, akkor ezt is pirosra fogjuk színezni. Te ugyis felajánlottad az életedet, jól van, elfogadom s a te véredben addig tartjuk ezt a követ, míg nem olyan színe lesz, mint a másoknak. És miután e fenyegetését beváltotta, a két drágakő ismét a legszebben öszeillett, párja lett egymásnak.

(Folyt köv.)

Jankovich Jenő, lov. gróf Pejacevich Albert; Bankó, tul. Liptay Bela lov. Horthy Szabolcs, Matka, tul. Br. Szentkereszty Albert, lov. Br. Szentkereszty József. Első három f. hosszal: Feleség; második Dogaresse; Harmadik Grenata Totalisateur 2: 38: 5: 96.

IV. Nyulasi gátverseny. 1200 korona a győztesnek, 200 korona a másodiknak. Távoltság 2409 méter. Futottak: Piros, tul. Geist Gáspár, lov. Kreitzbruck Z; Béla, tul. Liptay Bela lov. Horthy Szabolcs; Vadorzó, Horváth Toldij; Joujan, tul. Scholtz Bela, lov. Zalay Arthur. Első könnyen Piros, második: Vadorzó. Totalisateur 2: 4: 5: 10.

V. Nagy akadály verseny. 1500 korona a győztesnek, 200 korona a másodiknak. Távoltság 4800 méter. Futottak: Reines II. tul. Geist Gáspár lov. Kreitzbruck Z., Fidler tul. Merchal Ernő, lov. Spannochi gróf; Türül II. lov. a tulajdonos Wachlawiczek Rudolf. Miudjart a második fordulatnál Fidler elmaradt s a holt versenyből elsőnek: Kéme II. érkezett be. Totalisateur 2: 3: 5: 9.

VI. Mezei gazdák versenye, Első díjat: 50 frtot Végh András, második díjat 30 frtot Kecskés András, harmadik díjat: 20 frtot Kecskés István nyerte el. A versenyer 6 órákor értek véget.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

ápril. 26.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Búza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági	76	7.45	80	8.00
"	77	7.45	81	8.00
"	78	7.70	82	7.90—7.95
Tiszavidéki	79	7.65	80	7.90—7.95
"	76	7.75	81	7.90—7.95
"	78	7.75	82	7.95—8.00
Pestvidéki	79	7.55	80	7.95—8.00
"	76	7.70	81	7.95—8.00
"	77	7.70	80	7.95—8.00
Fehérmegyei	78	7.75	82	7.85—7.90
"	79	7.75	81	7.90—7.95
"	76	7.85	80	7.90—7.95
Bácskai	77	7.50	81	7.85—7.90
"	78	7.50	82	7.90—7.95
"	79	7.65	81	7.90—7.95
Észak magy	76	7.75	80	7.90—7.95
"	77	7.75	81	7.90—7.95
"	78	7.75	80	7.90—7.95

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű	uj 70—72	6.10 6.15
" másodrendű	"	6.05 6.10
Árpa takarmánynak	" 60—62	4.10 4.40
" égetni való	" 62—64	5.00 6.—
" serfűzdei	" 64—66	6.50 8.—
Zab	uj 39—41	5.85 6.25
Tengeri bánsági	uj	3.60 3.65
" más nemű	"	3.45 3.55
Rápezei bánsági	"	3.40 3.50

Sertés vásár.

ápril. 26

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) — krajczárig, közép (páronkint 220—260 kilogrammon sulyban) 55—56 krajczárig könnyű (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) 53—54 krajc árig.

Sertés létszám: 1897. évi április. 22-ik napján volt készlet 20.299 darab, 1897 április. hónap 23-ik felhajtott 91 drb, 1897 április. hónap 23-ik napján elszállított 183 drb, 1897 április hónap 24-ik napjára maradt készletben 20.207 drb. A hizott sertés üzlet-rányzata lanyha

Budapesti konzum-sertés vásár. A ferenzvárosi petroleum-rakodónál levő székesfővárosi konzum sertés vásár jelentése ápril. 21-éről: Erkezett: 677 dr. Elszállított: 337 drb. Budapesti fogyasztásra 337 drb vidékre 38 drb, elszállítatlan maradt 676 drb — Na a piarak: 120—180 klg. sulyban 51—55 fr. 250—280 klg. sulyban 51—55 fr. malacok 36—38 frt. különfélék 120—180 klg. sulyban 55—56 1/2 frt.

Debreczeni városi színház.

Folyó szám. 210.

Páros bérlet 158.

Kedden. 1897. évi április hó 27-én.

Hoffmann meséi.

Operette 4 felvonásban. Irtá: Offenbach J.

SZEMÉLYEK:

- Hoffmann ————— Bajczy György
- Lindorf) ————— Bekési Gyula
- Coppelin) —————
- Mirackel) —————
- Spalanzani ————— Fenyéri Mór
- Crespel ————— Bartha I.
- András) —————
- Cochemille) ————— Sziklay Miklós
- Ferencz) —————
- Stella) —————
- Olympia) ————— Sugár Aranka
- Antonia) —————
- Miklós ————— Kallay Lujza
- A muzsa ————— Szabó Irma
- Luther ————— Rátkay S.
- Nathaniel ————— Rubos Á.

Szerdán 1897. apr. 28-án.

Ujdonságul, először:

Négy évszak.

Dramai idyll 4 képben. Irták: Hevesi József és Hetényi Béla.

Nyersselyem básztruhákhoz való **kelmét 8 frt 65 krtól** 42 frt 75 krig egy teljes öltönyre — Tussors- és Shantung-Pongees valamint fekete, fehér, és színes **Henneberg-selyem 45 krtól** 14 frt 65 krig méterenként, sima csikos, koczkázott, mintázott damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség 2000 szín és mintázatban stb. a megrendelt árukat **postabér s vámmentesen a házhoz szállítva**, valamint **mintákat posta fordultával küldenek: Henneberg G. (cs. és kudvari szállító) selyem gyárai Zürichben.** Svájcba czimzett levelekre 10 kros levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 3.

Minden hölgy szeret

sok pénzt megtakarítani és erre most megint jó alkalom kínálkozik. Nagyobb mennyiségben összevásárolt cipők, vászonárúk, napernyők, fehérneműek stb. most bámulatos olcsó árban beszerezhetők.

Ifj. KOVÁCS S. ezégnél
Kossuth u. I-ső tkpéztár épület.

Utólérhetetlen

volt és lesz mindég a

Premier-kerékpár,

uivel csakis ezek épülnek

Helica-lcsőből

és mert

legmagasabb ellenálló képesség
legökéletesebb biztonság
legegyszerűbb szerkezet
legkönnyebb menés

összpontosul benne.

The Premier Cycle Co. Ltd. (Hillmann, Herb r & Cooper)

Műhelyek:

Eger (Csehország) Coventry (Anglia) Doos (Nürnbergnél)

Évi készítés 60000 drb. — Árlap ingyen és bérmentve.

Egyedüli eladás Debreczenben:

Killer Ede.

A gazdaság körébe vágó rendkívül fontos találmány a

Baromfi dög ellen

eddig minden esetben meglepő jónak bizonyult, s csakis általam készített

„Veritas“

gyógyszer, melyet lelkiismeretes ajánlok a szárnyas aprójszág közpustító betegségei ellen.

Egy adag 50 állatra 70 kr. — 100 drbra 1 frt 30 kr.

Használati utasítás mellékelve!

Ajánlom továbbá a felülden népszerűvé vált és hatásában még a külföldi hasonló gyógyszereket is felülmúló

„KORONA“ szesz

készítményemet, mely nélkülözhetetlen házi szer a köszvény, csúsz, szaggatás és csontfájdalmak megszüntetésére.

1 üveg 50 kr.

Megrendelhető utánvétellel, egyedül a készítőnél

RBMETEY DEZSŐ gyógyszerésznél
Türkevén (Jász-Nagy-Kun-Szolnok m.)

Mindenféle üzleti könyveket rendkívül csinos kivitelben igen olcsó árak mellett ajánl **Hoffmann és Társa** könyvnyomdája a főpostával szemben.

MEGHIVÁS.

A debrecz. kerületi betegsegélyző pénztár

f. évi május 2-án d. e. 10 órákor

hajdumegyéi székházának nagytermében

Rendes

Közgyűlést

tart, melyre a közgyűlési kiküldöttek tisztelettel meghívottak.

TÁRGYAK:

1. Az igazgatóság pénztári jelentése és a számadások előterjesztése.
2. A felügyelőbizottság jelentése és a felmentvény iránti határozat.
3. Az igazgatóság kiegészítése.
4. Választott bíróság megválasztása.
5. Felügyelőbizottság megválasztása. — Indítványok.

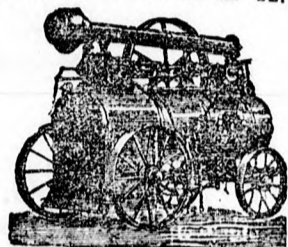
Debreczen, 1897. április hó 25.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Kotzó Pál

gépészmérnök

Budapest, Üllői-ut 18-ik sz. alatt.

Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2, és 4 ló erejű

Szöges cséplőkészleteket

Továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

sines gözeséplőkészleteket,

hosszu szalmarázókkal, aló szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerrel

Fa- és szénfűtésű eredeti szalmafüto GÖZMOZGONYOKAT.

Továbbá **R. CARRET & SONS** felülmúlhatatlan 40% tüzelőanyag megtakarító

Compound gőzmozgonyok,

s a legjobbnak elismert brandtfordi önműködő amerikai kéveköti aratógépeket. Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló, befogására alkalmazható combinált ruddal. Sorvető- és szorvető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek.

Vidéki ügynökök kerestetnek

Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, a kereskedelmi akadémia épületében

Eredeti amerikai varrógépek,

angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Bicziki részek legocsóbban csakis nálam kaphatók, valamint mindennemű javításokat műszerész műhelyemben pontosan mérsékelt árak mellett készítek

Varrógépek, kerékpárok, irrógépek, orvosi műszerek, fog-furógép, villanygépeket, mullabakat és mindenféle testhordó készülékeket mérték után készítek és javítok.

Nyilvános figyelmeztetés!

Az első egyedüli varrógép- és kerékpár műszerész javítóműhelye törvényes iparral egyedül Debreczenben.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben főpostával szemben.